

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 150. — ŠTEV. 150.

NEW YORK, MONDAY, JUNE 27, 1932. — PONDELJEK, 27. JUNIJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

RAZPOLOŽENJE ZA F. D. ROOSEVELTA NARAŠČA

DEMOKRATJE BODO SLEDILI VZGLEDU REPUBLIKANCEV IN NE BODO ZAHTEVALI PREKLICA

Na demokratski narodni konvenciji bo najbrž nominiran za predsedniškega kandidata sedanji governor newyorške države Franklin D. Roosevelt. Napram prohibiciji bo zavzela konvencija zelo nejasno stališče. — Predsednik Ameriške Federacije, je pozval odbor, ki sestavlja platformo, naj priporoči izdelovanje dobrega piva.

CHICAGO, Ill., 25. junija. — Oni delegatje, ki skušajo na demokratski narodni konvenciji izposlovati newyorškemu governorju Franklinu D. Rooseveltu predsedniško nominacijo, so v večini.

Za Roosevelta se zavzema izredno dosti delegatov, in njihovo število od dne do dne narašča.

J. Hamilton Lewis iz Illinois, ki je precej špekuliral na predsedniško nominacijo, je umaknil svojo kandidacijo.

Država Illinois ima osemindvajset delegatov. Devetindvajset delegatov se je takoj pridružilo Rooseveltu, dočim bodo ostali glasovali za Melwina A. Traylora. Slišati je bilo celo, da se bo vsa illinoiska delegacija preselila v Rooseveltov tabor.

Vpoštevati je pa seveda treba, da tudi Rooseveltovi nasprotniki ne drže rok križem, in do ponedeljka, ko se bo pričela konvencija, se lahko še marsikaj izpremeni.

Rooseveltovi pristaši se nočejo spuščati s Smithovimi ljudmi v nikaka pogajanja. Odločno so proti temu, da bi odločevala dvetretinska večina, češ, da je ta odredba zastarela.

Ako je resnica, da je dobil Roosevelt osemindvajset illinojskih delegatov na svojo stran, bo kontroliral 633 delegatov, ki so več ali manj obljubili, da bodo glasovali zanj.

Rooseveltovi prijatelji pravijo, da jih kontrolira še večje število.

Ako bo odpravljena odredba, da mora biti oddana za kandidata dvetretinska večina glasov, bo F. D. Roosevelt brez dvoma že pri prvem glasovanju nominiran.

Od Rooseveltovih pristašev, kateri so v odboru, ki sestavlja demokratsko platformo, se je nekaj izvedelo o prohibicijski planki, katero bodo vključili v platformo.

Planka bo precej slična tozadevni republikanski planki. Demokratska narodna konvencija se najbrž ne bo odločno zavzela za preklic osemnajstega amendmenta, ampak bo prepustila posameznim državam rešitev tega vprašanja.

Pred odsekom za platformo je nastopil tudi Wm. Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije. Rekel je, naj odbor priporoči pivo, ki bi vsebovalo dva in tričetrto odstotka alkohola.

Ameriška Delavska Federacija im svoje posebne nazore o osemnajstem amendmentu ter je predvsem za to, naj v sedanjem času začno vse pivovarne obratovati, vsled česar bi dobilo na tisoče in tisoče moških in žensk delo.

Sedaj zborujoči kongres bi lahko dovolil izdelovanje močnega piva, samo če bi hotel. Toda vse kaže, da bo prej odgojen, predno bo storil kaj takega, — je rekel Green.

Senator Hull iz Tennessee, član odseka za platformo, je rekel, da bo vsebovala demokratska platforma komaj tisoč besed.

Pri javni seji odseka za platformo je bilo navzočih na stotine poslušalcev, ki so začeli strahovi-

Najnovejši razvoji v Jugoslaviji

POVELJNIK VETERANOV JE ODSTOPILO

Med veterani je prišlo do resnih sporov. — Poveljnik Walters je odstopil. Mnogo veteranov je že odpotovalo.

Washington, D. C., 25. junija. — Razcapana armada veteranov je brez poveljnika in policija je postala mnogo bolj pozorna, ker se med veterani vedno pogostejše ponavljajo spori. — Walter W. Walters, ki je organiziral pohod veteranov v Washington, je nedolga odstopil kot poveljnik ter je pustil za seboj presenečeno skupino svojih svetovalec in potrdno armado mož.

Odkar so pred enim tednom veterani v velikem številu prihli odhajati domov, je imel Waters vedno večje težave z moštvom.

V soboto se je njegovemu povelju, da korakajo pred kapitol, pokorila le mala peščica veteranov. Drugo veliko neprijetnost pa je imel s svojimi svetovalci zaradi izpraznjenja neke barake.

Poveljstvo nad veterani je bilo začasno poverjeno dosedanjemu podpoveljniku Thomasu Kellyju iz Camden, N. J., toda ga ni bilo nikjer mogoče najti, da bi prevzel urad.

Washington, D. C., 25. junija. — Veterane, ki se nahajajo sedaj v Washingtonu, bo zvezna vlada prepeljala na njihove domove, toda bodo veterani morali stroške povrniti s posojili.

Tozadevno predlogo je stavil senator Howell in je bila izročena finančnemu odboru.

Po Howellovem predlogu bo vlada preskrbela prevoz pred 15. julijem in za hrano bo vsakemu dovoljeno \$2 na dan za čas prevoza. To posojilo bo dano veteranom brez obzira. Kongres bo v ta namen dovolil gotovo vsoto za pokritje stroškov.

TATOV SO OKRADILI KAZNILNICO

Pittsfield, Ill., 25. junija. — Jetniški pazniki se ne morejo nadejati, kako predrzni so današnji tatovi. Vlomili so v kaznilnico in odnesli iz celice vse postelje. Ob istem času je bila ječa prazna.

SLABE JAPONSKE FINANCE

Šanghaj, Kitajska, 25. junija. — Kitajski finančni minister T. V. Sung je izjavil, da je japonske finančne zadeve od dne do dne slabše in da bo vsled tega Japonska v teku enega leta prisiljena odpoklicati vse svoje čete iz Mandžurije.

NAPETOST MED KITAJSKO IN JAPONSKO

Kitajska je odpustila japonskega carinskega komisarja. — Japonska protestira. — Pogodba je bila kršena.

Tokio, Japonska, 25. junija. — Ker je kitajska vlada odpustila japonskega carinskega komisarja Fukumoto v Dairenu, je japonska vlada poslala kitajski vladi v Nanking oster protest.

Japonska dolži Kitajsko, da je kršila pogodbo iz leta 1907, ki določa, da se mora kitajska vlada posvetovati z guvernerjem v Kwantungu, predno izvrši kakšno izpremembo v carinski službi.

Komisar Fukumoto je bil odstopljen, ker je na zahtevo nove Mančukuo vlade izročil carinske dohodke novi mandžurski vladi, mestno kitajski vladi v Nankingu.

Japonska vlada zatrjuje, da je takoj sploščila bila miselnost, da mora mornariška carina ostati nedotaknjena kot jamščina za kitajske dolgeve in je hotela prijateljskim potom rešiti to zadevo.

Japonska pravi, da bo vlada v Nankingu odgovorna za morebitne posledice.

Generalni nadzornik kitajske carine Sir Frederick Maze ni hotel sprejeti predloga Mančukuo vlade glede carin v Dairenu. Naprošen je bil, da naj ne gleda na to vprašanje samo iz kitajskega stališča, temveč kot uradni mednarodne organizacije. Vso stvar je izročil kitajskemu finančnemu ministru T. V. Sungu ter je dobil naročilo, da naj odpusti Fukumoto. Kot je bilo naznanjeno iz zanesljivega vira, se Fukumoto še vedno nahaja na svojem mestu.

Po pogodbi iz leta 1907 ima Kitajska pravico preimniti komisarja v Dairenu, mora pa vedno biti Japonec.

Zunanje ministrstvo naznanja, da namerava vlada nove države ustanoviti svoj carinski urad v Wafangtienu. Vsled pobiranja dvojne carine bo Dairen kot pristanišče uničeno in Japonska ne more dovoliti, da bi kitajski carinski uradi pobirali carino, ako je vse blago že prej zacementirano v Wafangtienu.

Po pogodbi iz leta 1907 ima Kitajska pravico preimniti komisarja v Dairenu, mora pa vedno biti Japonec.

Zunanje ministrstvo naznanja, da namerava vlada nove države ustanoviti svoj carinski urad v Wafangtienu. Vsled pobiranja dvojne carine bo Dairen kot pristanišče uničeno in Japonska ne more dovoliti, da bi kitajski carinski uradi pobirali carino, ako je vse blago že prej zacementirano v Wafangtienu.

Po pogodbi iz leta 1907 ima Kitajska pravico preimniti komisarja v Dairenu, mora pa vedno biti Japonec.

Zunanje ministrstvo naznanja, da namerava vlada nove države ustanoviti svoj carinski urad v Wafangtienu. Vsled pobiranja dvojne carine bo Dairen kot pristanišče uničeno in Japonska ne more dovoliti, da bi kitajski carinski uradi pobirali carino, ako je vse blago že prej zacementirano v Wafangtienu.

Po pogodbi iz leta 1907 ima Kitajska pravico preimniti komisarja v Dairenu, mora pa vedno biti Japonec.

Zunanje ministrstvo naznanja, da namerava vlada nove države ustanoviti svoj carinski urad v Wafangtienu. Vsled pobiranja dvojne carine bo Dairen kot pristanišče uničeno in Japonska ne more dovoliti, da bi kitajski carinski uradi pobirali carino, ako je vse blago že prej zacementirano v Wafangtienu.

Po pogodbi iz leta 1907 ima Kitajska pravico preimniti komisarja v Dairenu, mora pa vedno biti Japonec.

Zunanje ministrstvo naznanja, da namerava vlada nove države ustanoviti svoj carinski urad v Wafangtienu. Vsled pobiranja dvojne carine bo Dairen kot pristanišče uničeno in Japonska ne more dovoliti, da bi kitajski carinski uradi pobirali carino, ako je vse blago že prej zacementirano v Wafangtienu.

Po pogodbi iz leta 1907 ima Kitajska pravico preimniti komisarja v Dairenu, mora pa vedno biti Japonec.

Zunanje ministrstvo naznanja, da namerava vlada nove države ustanoviti svoj carinski urad v Wafangtienu. Vsled pobiranja dvojne carine bo Dairen kot pristanišče uničeno in Japonska ne more dovoliti, da bi kitajski carinski uradi pobirali carino, ako je vse blago že prej zacementirano v Wafangtienu.

Po pogodbi iz leta 1907 ima Kitajska pravico preimniti komisarja v Dairenu, mora pa vedno biti Japonec.

SIAM DOBIL USTAVNO VLADO

Kralj je pričakoval revolucijo. — Gospodarski položaj vzrok nemirov. Sprejel je ustavo narodne stranke.

Bankok, Siam, 25. junija. — Kralj Prepadipok je mirno sprejel konec absolutne oblasti in potrdil ustavno monarhijo, za katero so mu predložili načrt zastopniki narodne stranke.

V svoji brzojavki iz Huahina je na svoji povratni vožnji v glavno mesto rekel, da se popolnoma strinja z vsemi zahtevami nove vladne oblike, ki jo je postavila nektrava revolucija armade in vojnega brodograja v petek.

Kralj, ki se je s kraljico nahajal na počitnicah, ko je revolucija strmoglavila njegovo absolutno vlado, je rekel, da je že daljša razmišljanja o vladni izpremembi.

Rekel je da je pri volji biti na čelu nove vlade, četudi doba njegovega vladanja zaradi zdravstvenega stanja ne bo dolga.

Voditelji narodne stranke nasprotujejo uporabi besede "revolucija" v zadnjem nastopu proti vladi. Zatrjujejo namreč, da je vlado postavil narod in za narod s kraljevim dovoljenjem.

Glavno mesto je bilo po vojaški vstaji zopet mirno. Kraljevi princji so prebili sicer nervozno, toda varno noč po stilih in divnih v prestolni dvorani, kjer so voditelji narodne stranke postavili glavni stan provizorične vlade.

Zunanje ministrstvo je naznanilo vsem poslanstvom, da bo siamska vlada držala vse mednarodne pogodbe in je življenje in premoženje vseh tujecev varno.

Vstajo je vodil šef generalnega štaba. Zarotniki so v petek zgodaj zjutraj vzeli kraljeve prince iz postelj in jih prepeljali v prestolno dvorano.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

Po kratki vstaji je provizorična vlada poslala v Huahin bojno ladjo, da pripelje nazaj v glavno mesto kralja in kraljico.

KRALJ ALEKSANDER OBLJUBIL NEKATERE VAŽNE IZPREMEMBE

ZAGREB, Jugoslavija, 25. junija. — V Jugoslaviji je vse narobe. Vse kaže, da so razmere zrele, da se nekaj izpremeni. Kralj Aleksander je obljubil, da bo izvedel velike izpremembe: da bo izpremenjena ustava, ali vlada, ali pa oboje.

Pozneje je bilo naznanjeno, da je kralj odgodil izpremembo vlade in da nameravana seja vsejugoslovanske stranke ne bo sklicana. To zavlačevanje je že tako resen položaj še poslabšalo, in tajni nemir med narodom narašča.

Zadnji trije dogodki so tudi povzročili, da se je napetost povečala. Najprej je bil umor splošno znanega hrvatskega voditelja dr. Mile Budaka na zagrebški ulici, kar spominja na umor profesorja Šuffaja pred enim letom. Šuffajev umor je imel za posledico mednarodne proteste, za katere je zbudil splošno zanimanje med kulturnim svetom nemški učenjak dr. Albert Einstein.

Dr. Budaka, kakor vse hrvatske voditelje, je vedno imela v svojih očeh policija po dnevu in ponoči in zelo težko bi ga bil mogel umoriti kak Hrvat, razum s tihim privolenjem krajevnih oblasti.

Drugi dogodek je provzročil velike nemire po celi Hrvatski ob obletnici umora Radića in drugih hrvatskih poslancev pred šestimi leti v Beogradu. Policija je zadrževala ljudi od njihovih grobov in je razgnala njih demonstracijo. Mnogo oseb je bilo ranjenih ali pa aretiranih.

Tretji dogodek pa je ravno končana obravnava proti častnikom v Mariboru, ko sta bila dva častnika obsojena na smrt zaradi vojaške zarote proti sedanji vladi.

Kralj že dolgo skuša najti pot iz obstoječe zmede in negotovosti. Na izbiri ima dve poti. Zopet bi mogel vpeljati diktatorstvo in vladati s silo. Ali pa bo šel po poti, ki si jo je nedavno izbral, da počasi vpelje bolj liberalno vlado.

Prvo njegovo diktatorstvo se ni izkazalo posebno dobro in noče ponavljati stare stvari, toda med dvema stoloma tudi ne more vedno ostati. Opoziciji se noče ukloniti, da bi dal novo ustavo, toda bo najbrže k temu prisiljen.

Njegov sedanji namen je najti kakega nevtralnega politika, ki bo sprejemljiv tako pri Slovenceh kot Hrvatih in Srbih in bo še dalje gradil vsejugoslovansko stranko. Kot najresnejši kandidat za to težko nalogo je Slovenec dr. Adolf Kramer. V slučaju kake vladne izpremembe bo dr. A. Kramer najbrže postal ministrski predsednik.

Vse ljudstvo je skrajno nezadovoljno z vlado in vse zahteva izpremembo.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

Pariz, Francija, 25. junija. — Ker se je županu 15. pariškega okraja zelo mudilo, je v 30 minutah poročil 34 parov.

TURCIJA BO POVABLJENA

Zeneva, Švica, 25. junija. — Pri prihodnji seji Lige narodov bo Turška povabljena da se pridruži Ligi.

Povabilo bo poslal grški delegat in zunanji minister Andrej Mikalakponus. Liga upa, da bo turška vlada povabilo sprejela, posebno še, ker se turški zunanji minister Tefik bej poteguje za to, da bi bila Turčija članica Lige.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

Seja Lige bo sklicana v prvi vrsti zaradi Mandžurije in bo stavljen predlog, da se preiskovalni komisiji podaljša rok za preiskavo.

NOVI DAVKI

Nove davščine bodo navdale ljudi z velikimi nezadovoljstvom, ki bo mogoče že pri prihodnjih volitvah prišlo do izraza.

Mali kazenski senat je v dolg pet ur trajajoči razpravi obravnaval razne sleparske načrte 4-letnega lesnega manipulanta F.

Vdovec brez otrok, bolj v letih
se želi seznaniti z Slovenko ali
Hrvatko, ki jo veseli na farmi,
starosti 50 let. — Pišite: "Ženin
co Glas Naroda, 216 W. 18th St.
New York, N. Y.
(2x 27&28)

pa nisem nikdar imel priložnosti
da bi se oženil. Imam lepo hišo
in nekaj premoženja. Lani pa ko
iznenada dobim iz New Yorka a
gleško tiskano pismo, v katerem
se mi nanaša mlado, devetnaletno

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

— Oh, kakšen osel sem, oh, kakšen osel sem!
Prepričan sem, da ti bo pomagal.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GRAZIA DELEDDA:

RIBIŠKO DEKLE

"Arduina!" je odmevalo v poletno noč. Od vseh strani so hitele sence proti morju. V blestajočih mesečini so se ribiški čolni rahlo zibali na morju. Valovi so v rečni soledici oplakovali obrežje male ribiške vasi. Sedaj se je začelo na obali žurno vrvenje. Na obratih mož se je zrcalilo veselo pričakovanje, ker so mogli po dolgem pričakovanju zopet odriniti na morje.

"Arduina!" je znova zaklical globok moški glas, sedaj že nekoliko srdit, in klic je tekel in naraščal od ust do ust skozi ribiške vrste.

V tem trenutku je že prišla Arduina, deklica približno 12 do 13 let. Za svoja leta je bila precej krepko razvita. Njen sveži, toplojavni obraček so obdajali zmedeni črni kodri in dvoje jasnih oči je sposobno in trdno zrla v svet. Obledela je bila v kratko, hudo zakrpano in izprano svetlomodro obleko. S hitro kretnjo si je pogladila nazaj las, ki jih je hladni nočni veter pihal v obraz, in stopila ob vitel na vetrovni obali. Bila je to preprosta naprava, s katero so potlačili na suho v morje potopljene mreže. Ribiči so zložili mreže v črne in podpluli ven v mirno sosedo, zvezdnato poletno noč.

Arduina se je vrnila v kočjo svojih staršev in znova legla na svoje trdo ležišče.

Kmalu se je prestrel nad italijansko ribiško vasico zopet globok pokoj. Odsvit poluščipa se je ločil v tiho sumečih valovih in rahel šelest listja na drevju je Arduino kmalu zopet zazibal v sen.

Arduina je bila hči revnega ribiča. Na svet je prišla v noči, ko je južozapadni metal sadje v okna in je dež škropil posteljico novorojenke.

Borna kočja njenih staršev je ležala tik ob jadranski obali. Morje je bilo njeno prvo igrišče. Komaj leto stara je s svojimi ročicami brazdala po njegovi mehki, topli vodi. A tudi potem še, ko je postajala večja, je bilo morje ob vsakem letnem času njen najljubši tovariš. Srečna je bila samo tedaj, če je mogla plizati po ladjah in jamarjih. Včasih je zaigrala za kakim belim ali žoltnim jadrom, ki ji je moralo služiti za zastor, tudi kako veselo burko, ki ji je ravno prišla na misel.

A komaj je odrasla nežni otroški dobi, je že morala krepko poprijeti za delo, da bi svojim staršem olajšala boj za obstanek. Z desetimi leti je prevzela mreže in poškovodna mesta zakrpal; v tem delu je bila kmalu zelo urna in spretna.

V tem letu pa je bil ribolov dotlej nenavadno slab. Se v najlepšem in najjasnejšem vremenu niso skorodali nič ujeli. Največkrat pa je bil dež in vihar, in Arduina je videla očeta stati na obali mračnega obraza, in njegov obup je tudi njej stiskal srce.

V mirnih, jasnih nočeh so vsi ribiči z vso naglico hiteli na morje, toda vračali so se večinoma s praznimi mrežami, utrjeni in o-zlovoljeni. Naglo so pogoltnili jed, ki so jim jo pripravile žene, se oblečeni zvrnili na ležišče in takoj globoko zaspali.

"Ubogi oče," je mislila sama pri sebi Arduina, ko se je oče zopet par večerov zapored vrnil praznih rok, "toliko dela za prazen nič!"

Tedaj se ji je neke noči sredi zmedenih sanj zazdelo, da jo nekdo kliče. Planila je in napeto postala. Nedvomno, nekdo jo kliče.

Skočila je k oknu. Čarobno se je širila noč. Lahen vetrček je kodral morsko površino in polna luna jo je srebnila z magičnim sijem. Stari ribič Santino, lastnik največje ribiške ladje v vasi, v čigar službi je bil tudi Arduin oče, je že hitel s pripravami za odhod na morje kakor je videla. Tedaj je v deklici blisknila misel. Z največjo naglico se je oblekla in stekla ven.

"Prosim, padrone, dovolite," da se peljem z vami namesto očeta, ker spi."

"Menda se ti meša! Ne, ne, še na misel mi ni, da bi te jemal s

seboj. Če oče še spi, ga bom pač zbudil."

In že je klical na ves glas: "Agostino, alo, kvišku!"

A nič se ni ganilo.

"Pojdi in zbudi očeta!" je stari zadržal nad Arduino. "Ali ne vidiš, kako lepa je noč? Take ne bomo videli več vse leto."

Arduina pa je trdovratno vztrajala. "Oče je tako truden," je dejala, "tri noči že ni spal."

"Tudi jaz ne, a vreme se ne ozira na zložnost ribiških ljudi. Sama dobro veš: Kdor spi, ne ulovi rib."

Po dolgem prekanju je stari slednjič čemerno pristal. "Tak pa vstopi, no, v božjem imenu," je godrdal in pripravil jadro za odhod. Arduina je sedla h krmilu in stari je sitnarij dalje: "Če bodo tak, kakor si ti, hodili lovit, bodo ribe še mirneje spale kakor tvoji oče."

Sveži vzhodnik se je upril v jadra in barka je kakor po olju drsela na odprto morje. Napeto je padrone oprezoval za ribami. In res, že je prihajala velika jata.

Ljubi Bog! Sedaj bi bilo treba zarabiti, a ravno danes je sam; obupal bi. "Kaj je z mrežo?" je zagrmel.

A mreža je bila že davno pripravljena, Arduina jo je bila takoj spustila v morje, ko je bila opazila ribe; samo trenutek se je bila zapletla ob krmilu, nato je zdrsula v globino.

Ko se je Santino čez nekaj časa nagnil čez krov, je kakor uročen strmela na ogromno obilje, ki je švigalo v mreže. Pri tem je docela pozabil, da je prepustil ladjo šibkim rokam Arduine. Barka je izgubila ravnotežje in bila v nevarnosti, da se prevrne. Arduina je skušala z naporom vseh sil dvigniti jadro, a bila je že preutrujena ter se je zgrudila na tla.

V tem trenutku se je Santino zavedel nevarnosti, v kateri sta bila. In priskočil je na pomoč. Z vso silo je potegnil jadro kvišku; potem je zvilkel mrežo z nepričakovanim obiljem na krov in zmetel plen v notranjost ladje.

Premočena od nog do glave je Arduina zopet sedla na svoj prostor ob krmilu in usmerila ladjo proti obali.

Santino se je po prenehanju strahu kmalu opomogel. Ves vesel nad obilnim ulovom je minulo nevarnost hitro pozabil.

Ko sta se bližala obali, so ju podzvalili z glasnimi klici. Arduinini starši, ki so bili od drugih ribičev, ki so se vrnili domov, zvedeli, da jo je bil Santino, vzel s seboj, so že dolgo hrepeneli čakati na barko.

Ko sta pristala, je Santino zmagoslavno pokazal krasni plen, potem pa z roko pokazal na deklico, ki je ždel v ladji in dejal:

"Vaša hči je vrl ribič, Agostino, in mislim, da ima tudi srečo. V moji barki je posehnal zanj o vedno prostora."

S temi besedami je skočil Santino na suho. Okrenil se je, da bi pomagel mali iz ladje. Tedaj je videl, da je Arduina držeč roko še vedno na krmilu in nagibajoč glavo nekoliko naprej — trdno zaspala.

ALI SE DA ŽIVLJENJE PODALJŠATI

Na konferenci, ki je obravnavala vprašanje zdravstva v drugi petletki sovjetske Rusije, je imel akademik Lazarev zanimiv referat o svojih znanstvenih poskusih. Lazarev

je organiziral že pred 20 let fizi-kalni in biofizični zavod v Moskvi, prvo ustanovo te vrste na svetu. Zavod je že mnogo storil na znanstvenem polju. Sam ustanovitelj je dejal o svojem delovanju:

"Posreči se nam ugotoviti po-možnanih starost. Imamo instru-mente, ki nam omogočajo ugotoviti nosečnost že takoj prve dni. Tudi naš študij, kako učinkujejo zdravi-la, je privedel do praktičnih rezul-tatov. Posrečila se je nam dokazati, da se občutljivost velikih možganov izpremeinja po gotovih zakonih. Do 20 let narišča, potem pa nastopi padanje kot posledica kemične re-akcije. Nastane vprašanje, ali bi se se na dalo vplivati na to reakcijo, da bi bila pri 50letnem možu taka, kakor pri 20letnem mladeniču. Te-žetična preiskava je dokazala, da je to v polni meri mogoče. Če bi mogli to teorijo praktično uresni-čiti, bi res dosegli ideal pomlajev-anja. Ljudi bi lahko pomlajevali fizičnim potom. Poskusi na nekak-terih živalih so potrdili pravilnost domneve, da se da življenje večkrat podaljšati."

BIGUINE — NAJNOVEJŠI PLES

Iz Pariza poročajo, da se širi tam najnovejša plesna kuga, ki jo je zanesla v francosko prestolnico jan-ska kolonialna razstava. Ta kuga je ples biguine.

Biguine nima na sebi nič lepote ne estetike in se v nobenem pri-meru ne more nadejati, da bi kdaj postal "družabni ples". V bistvu je to za zamorski trebušni ples, ki ga plesajo črni prebivalci Martinique. Piese se tudi po zamorskih melodi-jah, in sicer trenutno celo v najod-liešjih pariških plesnih salonihi. Kombiniran je iz dveh okretov, iz stranskega giba v kolku in iz giba-nja v vertikalni smeri.

Dobršen del uspeha biguinea leži po sodbii plesalcev v glasbeni spre-mijavi, ki jo proizvajajo navadno črnci. Komponist teh melodij je tak-isto zamorskega porekla. S svoji-mi eksotičnimi skladbami je dose-gel tolik uspeh, da krožijo dan dan-es po svetu že gramofonske plo-sče.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

(Nadaljevanje.)

Piat zvonca	40
Pri stricu	60
Prst božji	30
Patrica, povest iz irske junaške do-be	30
Prva ljubezen	50
Po gorah in dolinah	80
Pol litra vipave	60
Poslednji Mehikaneec	30
Pravljice H. Majar	30

Predizbrani, Prešern in drugi svet-niki v gramofonu	25
---	----

Prigodbe čelčelice Maje, trda vez 1.-75	
Pred nevlito	35
Popotniki	60
Poznava Boga	30
Pirhi	30
Povodenj	30
Praki Judek	25
Prisega Hironskega glavarja	30

Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	40
2. zvezek	40

Prvic med Indijanci	30
Preganjanje Indijanskih mislonar-jev	30

Robinson	50
Robinson Crusoe	60
Revolucija na Portugalskem	30
Rdeča in bela vrtnica, povest	30

Roman zadnjega cesarja Haba-burščina	150
Rdeča megla	70
Rdeča kokarda	125
Seržant Diavolo, vez.	150
Slovenski šalivice	40
Slovenski Robinson, trd. vez.	75
Stric Tomova Koča	50
Šešiki invalidi	35
Skrivnost najdenke	35
Skozi črno Indijo	50
Sanjska knjiga, mala	60
Sanjska knjiga, velika	90
Sanjska knjiga, (Arabska)	150

Spomini Jugoslovanskega dobro-voljca, 1914—1918	125
Sredozemni, trd. vez.	60
brod	40
Stranste valne	50
Stiri smrti, 4. sv.	35

Smrt pred hišo	45
Stanley v Afriki	50
Spomin znanega potovalca	150
Starčarjeva Anthologija, broš.	80
Sisto Sesto, povest iz Aburucev	30
Šin medvedjega lovea, Potopisni roman	30
Študent naj bo, V. zv.	35
Sveta Noiburga	35
Spisje, male povesti	35
Stezosedece	30
Sveti Samotarke	35
Sveči not	30
Svečlobe in aenee	120
Slike (Meško)	60
Spake, humoreska, trja vez.	80

SHAKESPEAREVA DELA:	
Machbet, trdo vez.	90
broširano	70
Othelo	70
Sen Kresne noči	70
Skrivnost najdenke	50

Splošna Knjižnica:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano	35
Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broš.	50
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 del., broš. 105 strani	35
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano	50
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegove družničina, veselomodre črtice I., 72 strani, broširano	25
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost	30
Št. 7. Andersonova pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš.	35
Št. 8. Akt Mer. 113	75
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filo-zofije, 347 strani, broš.	70
Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternovec, religiozna karikatura in miniaturo, 65 str., broš.	25

Št. 11. (Pavel Golla) Peterčkove poslednje sanje, božična povest	40
Št. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, posč. venil dr. Albin Ogriš, 230 str., broš.	80

Št. 12. (Fran Milčinski) Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš.	30
Št. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	30
Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, posč. venil dr. Albin Ogriš, 230 str., broš.	80
Št. 15. Edmond in Jules de Gon-court, Renee Mauperrin	40
Št. 16. (Janka Sanec) Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45

Št. 17. (Prosper Marince) Verne duše v vianh, povest, prevl Mir-Ko Pretnar, 80 str., broš.	30
Št. 18. (Jarosl. Vrchlický) Opo-roka lukovskega grajščaka, vese-logra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradac, 47 strani, broširano	25
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Po-topljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Fantek, 124 strani, broš.	50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompafi in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevl dr. Fran Bra-dac, 154 strani, broš.	45

Št. 21. (Frilolin Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbic, 11. 73 str. broš.	25
---	----

Št. 22. (Toisto) Kreutzerjeva sonata	60
Št. 23. (Sophokles) Antigone, tal-na igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano	30

Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 335 str., broš.	30
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del	90
Št. 26. (L. Andrejev) Črne ma-ske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš.	35
Št. 27. (Fran Erjavce) Brezpo-slednost in problemi skrbstva za brezposelnost, 80 str., broš.	35
Št. 29. Tarzan sin opile	90
Tarzan sin opile, trdo vez.	120
Št. 31. Roka roke	25
Št. 32. Živeti	35

BABJA VAS

CLARA VIEBIG

13

Žalostno je priklavala — da, Marija je bila čista in sveta, zato se tudi smehljala tako iho; ona ne more razumeti tolike grešnosti.

— Usmili se me!

S stokom je udarila Barbka s čelom ob mrzli kamen. Dvignila je roko proti njej, ki je rodila Lovrenea, njegovo mater je tepla! Kaj bi rekel Lovrene?

Če bi mogla grozni greh, ki ji teži vest, saj komu zaupati? Če bi nedolžna usta pro-sila zanjo pri Mariji, potem bi ji gotovo od-pustil tudi Lovrene.

Grozen strah jo je popadel. Če bi se od-vrnil od nje, če bi se več ne vrnil!

Skoraj nora od strahu se je zvijala in vi-la roke.

— Marija, Mati božja, odpusti mi! Lov-rene, vrni se! Lovrene! Tvojo mater bom pestovala na rokali, naj me pretepa, naj me tepe do nezvesti, črhnila ne bom niti be-sede! Vrni se, samo vrni se!

Nekaj je zašumelo v papirnatih cvetlicah okoli Marijine podobe, ošinil jo je prepri- nad koropi se je odprlo okno — nekdo je odprl vrata od zakristije.

Barbka ni čula ničesar, vneto je molila.

Duhovni gospod je vstopil, njegov dohri kmetiški obraz se je svetil od zadovoljstva. V zakristijo ni deževalo in na župniškem vr-tu ni bila razbira niti ena steklena hruška. Česčen bodi sv. Servacij, zaščitnik Eifel-schmittski!

— Oho, Lenzova Barbka, — je sprego-voril prijazno in potrkal sključeno po ra-menih. — Kaj pa delaš tukaj?

Dvignila je glavo in ga začudeno gledala. — Gospod pastor! — Jechala je in se pože-ljivo ozirala proti spovednici ob nasprotni steni, kjer se je svetil tako upopolno ze- leni zastorek: — O, gospod pastor, — je kriknila z nekakim poželjenjem, — če bi mogla zdaj k spovedi! — Njene roke so lo-vile kraje njegovega dolgega zamaščenega suknjica; poljubila jih je. — Gospod pastor, spovedala bi se rada!

— Zdaj ne, draga hčerka, — ji je odvrnil malec začuden, — prihodnji petek. Saj veš, po maši zjutraj in popoldne od petih do sed-mih. Danes je ponedeljek. Ali nisi bila več-raj pri maši? Saj je bilo vendar objavljeno. Prihodnji petek, — poudarjal je vsako be-sedo, — od petih do sedmih. Zaponmi si, prihodnji petek!

— Oh, — je jechala, — gospod pastor! — Torej v petek, hčerka moja! — Dvi-gnil je za slovo roko kot k blagoslovu.

Pogledala ga je kot sestradana žival.

Smehljaje je segel v ogoljeni žep suture in izvlekel iz njega podobico, belo lepenko s čipkami obrobljenim robom; na njej je bilo naslikano rdeče, plamenče sree prebdeno s psico — sladko sree Jezusovo!

— Na, hčerka moja! — Potem jo je pre-križal.

Poljubila je podobico in njegovo roko; nato pa je ostala spet sama. Gospod pastor je odšel molit svoj brevir; to je storil vsak dan na sprehoda proti Himmerodu, tam je vedla pot prijetno v gorski senci; tam se je mogel udobno in po ravnem sprehajati.

Še dolgo je klečala Barbka pred oltarjem; sladko se ji je nasmihala Marijina podoba, nobena poteza na voščnem obrazu se ni spreminila. Brezmejen občutek osamelosti se je polastil samotne; nikogar ni bilo, ki bi ji mogel pomagati! Vsa skrušena se je splazila končno iz cerkve.

Ko je kmalu nato odšla, optana s košem na rami, za ženskami proti gozdu, se ji je pridružil Peter Moffert. Hotel je Luci na-proti. Svojo strgano vsakdanjo obleko je zamenjal s praznično; pa tudi ta ni bila kaj posebnega, hlače, ki so mu sicer tako ma-hedrale, je močno potegnili navzgor, čepica s svetlečim platnenim ščitom mu je čepe-la pogumno na temnih kodrastih lasih.

Požvižgal je in pel, toda njegovo petje je bilo neubrano, kot bi se drla šoja, ki pre-strušeno leta nad drevjem in nezaupno zre z drevesa. Luca se je danes lahko lepo za-bavala! Peterček si je urezal šibo in tolkel z njo na desno in levo, da so leteli listi z grmovij.

— Nikarte to! — Barka ga je pogleda-la proseče z žalostnimi očmi. — Uboge styar-ce! Na grmovju so tako lepo zelene, vi pa

jih zbijate, da leže stolčene na cesti, kjer jih pohodijo ljudje!

— Zakaj pa ne, — je odgovoril tjavend-an; vendar pa ni tolkel nič več.

Molče sta šla dalje, zatopljeni vsak v svoje misli. Neudoma je Barbka zaihtela in se težko sesedla na kamen ob poti. — Ali mislite, da se bo Lovrene vrnil? — se je iz-trgalo iz nje; njen pogled se je zapeljal z boječim vprašanjem v Peterčkovo lice.

— Čutil je njen strah in se smehljaj dobro-voljno. — No, čemu pa se ne bi vrnil? Kam pa naj sicer gre?

— Menite? Ali res mislite? — Stisnila mu je roko. O, kako dobro ji je delo njego-vo zaupanje! Hitec ga je držala za rokav in se naslonila s čelom ob njegov suknjič.

— Toda Barbka, ne bodite vendar ne-muma! — Naj je bila lepa ali grda, Peter-ček ni prenesel pogleda na jokajočo žensko; bil je popolnoma ganjen od njenih solz, stisnil se je k njej na kamen in ji božal ro-ko. — Barbka, Barbka, Barbica, ne jokaj vendar tako!

— Če me nima več rad, si bom še kaj storila, — je murmala s tiho odločenostjo.

To je zadelo Petra kot strelo, — če bi ga Luca ne imela več rada, kaj bi potem storil?!

Skočil je tako hitro pokone, da je Barb-ka prestrašeno pogledala.

— Zdaj pa grem. Zbogom!

To ni bila njegova običajna lena hoja, pri- čemer je noge komaj privzdigoval in potem počasi koracal; tekkel je.

Jelka na desni, jelka na levi. Ogromne črne stene, ki so oklepale ozek pramen ne-ba. Niti ene bajte, niti kosčka obdelane zem-lje ni bilo nikjer. Nobenega človeka ni bi-lo več, niti krave, ki bi se pasla, niti meke-tajoče koe, tudi ne divjačine, nobene pti-ce.

Ne da bi se zganila niti ena igla v majeste-tični veličini so stale jelke, kot bi izvirale iz pravega, z orjaskimi bradami zamrlega, sivga mahu, s svojimi dolgimi, rjavimi, lu-skinastimi storčji, s temnotekočo smolo, ki je kapala v zlebičih iz rahlanega lubja.

Globoko tišina. Tišina, v kateri utihne tudi najbolj lahkomiselni popotnik; neka za-povedujoča roka se je stegnila iz mraku ve-jevja in zakrila njegova usta: — tiho!

Za temničnimi debli so se poavljale misli, mračne, težke slutnje; zahrbtno so planile na dan, kot ropar iz zasede in napadle nič ludega slutčega. Prestrašil se lastnega ko-raka, zadržujoč sapo, stopil in prishknu-je; potem te zgrabi strah za vrat, kakor črn prst ti pade na oči — in zbogom dobra volja. Razglabljujoča resnoba se polasti člo-veka in ga ne spusti v tej samoti.

Popolnoma samotni je gozd. Kdor bi kli-cal na pomoč, ga ne bi nihče čul, nihče ne ve kaj delaš; kdor hoče tukaj kaj skriti, lahko stori brez skrbi, nad njim in okoli njega se boji varen zaklon.

ČIN GOSPODA PIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil I. H.

33

(Nadaljevanje.)

— Danes pa vsi prijateljsko sedimo skupaj. — pripomni Volbenk.

— Kot bi nam to usoda določila, — pravi Lili in postrani pogleduje Pijo, ki sedi s povešenimi očmi in skoro pobožno je jagodno torto, samo da ji ni bilo treba govoriti, ker je izgubila ves pogum.

— Kot bi nam usoda določila — ponovi Volbenk Liline besede in pri tem obvisi njegove oči na lepem Pijinem obrazu.

Da, določila usode!

Moral je to vrjeti — usoda ni zastoj naklonila, da je našel Pijino podobno in nato se njo samo!

In usoda je tudi najbrže poiskala njega, da je mogel popraviti, kar je zagrešil njegov stric.

Sree se mu širi v mislih, da bi mogel svojo ljubljeno pripeljati v hišo njenega očeta.

To bo njegov zaročni dar Piji!

In zvečer je našel priložnost, da ji je razkril svojo ljubezen.

Ali je mogoče Lili preskrbela za to priložnost?

Sam ni opazil, kako premeteno je znala Lili urediti, da je ostal sam s Pijo.

Po večerji je Lili hotela pokazati Volbenku prostor za igranje tenisa.

Nato gredo mimo cvetličnih gred in s ponosom kaže vrtnice gospe Ilze, ki so bile polne popja. Z velikim občudovanjem gleda Volbenk lepo obdelan vrt.

— To je največje veselje moje mame. O vsem se je razgovorila z vrtnarjem. Ko bi jeseni videli njene dalije! Kako vse blesti v vseh mogočih barvah! Ljudje postajajo pred ograjo in občudujejo to lepoto. Toda vesela sem, da je še dolgo do tedaj. Zdaj evete še španski beg. Toda njegova lepota kmalu mine. Kako to diši! Pokazala vam bom naš najlepše drevo, kjer popoldne vsak dan počivam s Pijo — to je prostor, ki je vstvarjen za sanje.

— Ali se tako prozaične Lili tudi kdaj prime pesniško navdahnjenje? Ali to povzroča pomladanski zrak? — se šali Pija s tresočim glasom. V njeni notranjosti je bila nekaka negotovost, nemir, česar si ni mogla razlagati.

Počasi gredo proti bezgovim grmom, katerih veje so se šibile pod cvetočimi šušljami. Sladki, težki vonj jim je skoro omamljivo udarjal v obraz.

— Krasno! — zakliče Volbenk začuden.

— Kaj ne, v našem malem mestu vam tudi moremo pokazati kaj lepega? — pravi Lili in sede na klop. Pija sede poleg nje, Volbenk pa obstoji pred obema deklicama.

— Dvakrat ste me že danes presenetili, milostljiva gospica — na dveh različnih poljih — kot izborna športna dama, ki vozi svoj avtomobil ravno tako spretno kot kak moški in sedaj s to cvetočo krasoto.

Ljubezljivo ga pogleda Lili.

— Ali vpoštevate mojo spretnost in sposobnost? — Naenkrat mi priznate vse. Da, kot bi enkrat bila Bog!

Veselo se ji mora smejati.

Naenkrat pa Lili dvigne glavo in posluša.

— Ali me je kdo klical? Da, takoj pridem, mama! — zakliče naglas in zaokroži dlan okoli ust, da je bil njen glas močnejši. — Zdaj tudi vem, kaj je treba. Mama gotovo išče jagode, katere pa sem zaprla in tudi sama pred seboj, kajti drugače jih danes zvečer ne bi imeli na mizi. Oprostite, prosim! — Naglo skoči in zdrči kot pčica. — Takoj se vrnem.

Njeno obnašanje je bilo tako priprosto in naravno, da ji Volbenk in Pija vrjmeta, četudi nikdo izmed njiju ni slišal nobenega klica.

Lili pa se pri hoji veselo smeje, vesela se svoje zvižaje.

— Ako neoj ne bomo poškopili nobenega zaročnega para, potem ga ne bomo nikdar, — si misli Lili. — Toda stavi na to, kajti oba kar gorita.

Večer se je nagibal. Blesteče barve neba, močna modrina z rdečim sijajem na zapadu se je umaknila stekleno svetli, brezbarvni prozornosti. Večernica je zagorela. Hladen veter je vlekel skozi bezgove grme in Pija se zgane — ali je bila to bojazen, ker je bila nenadoma sama s moškimi?

— Ali vas zebe, milostljiva gospica? — jo skrbno vpraša Volbenk.

— Malo čutim večerni hlad, — odgovori tiho Pija s sklonjeno glavo. — Zato mislim, da je boljše, ako tudi midva greva v hišo in ne čakava Lili.

Volbenk jo pogleda. Kako je bila ljubka in mila v svoji zmedli. Vsaka njegova žila ga je vlekla k njej in kdo ve, ako bo imel še kdaj tako priložnost biti sam s Pijo. Ta trenutek je moral porabiti, da si zagotovi to ljubko dekle.

Pija hoče vstati, toda Volbenk jo zadrži ter sede poleg nje.

— Samo trenutek, mi dovolite, Pija! Kako nežno je izgovoril njeno ime. Nič posebnega se ji ne zdi, ko jo imenuje z njenim imenom, ker se ji je celo zdelo samo po sebi razumljivo, da jo je prijel za roko in jo trdo držal. Brez obotavljanja mu pusti roko, kot bi moralo tako biti.

— Pija, edini otrok sem svoje matere, — prične Volbenk tiho. — in že dolgo je njena želja imeti v moji bodoči ženi ljubezljivo hčer. Toda do sedaj ji še nisem mogel izpolniti te želje, ker nisem imel nagajanja no obene ženske — tedaj pa sem zagledal vas!

Vročica rdečica se razlije Piji po obrazu. Čuti, kako ji pomenljivo stiska roke pri vsaki besedi, nato pa Volbenk nenadoma vpraša:

— Pija, ali ne bi hoteli biti ona, katero želim pripeljati svoji materi kot tako zaželeno hčer? Kajti zelo rad vas imam — nobene druge misli nimam, kot vas, odkar sem vas prvič videl.

Globoka gnušnost, ki se je pokazala na Piji, ga pretrese. V svoji zmedenosti je skušala potegniti roko iz njegove roke, toda zaman. Pretrdo jo je držal.

— Pija, ako rečete "da", potem ni nobenega srečnejšega človeka na svetu kot sem jaz. — In ker Pija molči, nadaljuje: — Pija, zakaj ne govorite? Saj pogledite me.

Ojunači se in ji dvigne brado in jo s tem prisili, da ga pogleda.

In kar je videl v teh temno žarečih zvezdah, mu je dalo pogum, da jo objame in jo privije k sebi. Svoje ustnice pritisne na njene lase. — Pija, ali hočete biti moja?

Toda Pija ni mogla dobiti besede. In Volbenk si razlaga njen molk v svoj prilog. Njeno glavo prime z obema rokama in njegove ustnice se lahno dotaknejo njenega belega čela.

— Moja Pija, moja nevesta! — pravi v svečani iskrenosti.

(Dalje prihodnjič.)

PONAREJEVALEC DENARJA

Berlinski kriminalni komisar von Liebermann, ki vodi že desetletja centralo za zasledovanje ponarejalcev denarja je izjavil, da tako razfiniranih in obsežnih ponaredb, kakršne je počel te dni aretirani slikar Walter Pahl, svet do danes še ni videl.

Walter Pahl se je izdal za slikarja in je po svojih začetkih kot grafik res poskusil prodreti v slikarski stroki. To je bilo pred kakšnimi osmimi leti, ko je slikal olja v prekonaravni velikosti. Popolno pomanjkanje izvirnosti in talenta je bilo vzrok, da se ni mogel uveljaviti in je moral slikarstvo opustiti. Navzlic temu se je še nadalje izdal za slikarja in ljudem ki so so ga čestokrat videli, kako je privzvil s svojo sivo limuzino pred fine restavracije in shajališča berlinskih umetnikov, je dajal razumeti, da ima veliko naročil v Ameriki in da si na ta račun lahko privošči udobno življenje. V ostalem se Pahl ni dosti menil za ljudi in za druge slikarje, skoraj edina njegova družba je bila njegova neznatna, malo da ne nelepa žena.

Skoraj v istem času, ko je Pahl kupil svoj avto, so se začele iz raznih krajev Nemčije, pred vsem pa iz berlinske okolice množiti ovadbe o ponarejenih bankovcih po 10, 20 in 50 mark. Komisar von Liebermann je vestno beležil te ovadbe in je tudi takoj sklenil razne zaščitne ukrepe. Še pred osmimi leti je dal natisniti 200.000 letakov, ki so natančno opisovali vse drobne netočnosti na ponarejenih bankovcih in svarile občinstvo pred faizifikatorji. Na sami avtomobilski progi Berlin-Hamburg je dal razdeliti 30.000 teh letakov. Obenem je vpregel vse svoje ljudi, da bi iztaknili krivce. Malo manj nego osem let je trajalo to zasledovanje in stiskanje, detektivi so delali neumorno in za vso prekanjenostjo — zamenj.

Končno je padel prvi sum na Paha. V nekaj krajih berlinskega podeželja je bil že stalen pojav in po več letih takšnih obiskov je prišla policija na to, da ugotavlja jo ljudje po njegovem odhodu ponarejene bankovce. Ljudje sami sicer niso ničesar sumili, saj ni tih, dobro vzgojeni in diskretno oblečeni gospod s sivo limuzino in znatno ženo vzbujal res nobenega vtisa, da tiči v njej eden najnevarnejših zločincev povojnih let. Tudi policija ni imela nič sigurnega v rokah in se je zaradi tega začasno zadovoljila s tem, da je postavila moždila pod najbolj strogo, žilavo, toda nevidno kontrolo. Sence detektivov so sledile njegovi senci, v vsakem kraju po Nemčiji, kjer se je ustavil njegov avtomobil, so čakali prilike, da ga ujamejo na dejanju.

Kakor da mu je znana, podzavestna sila dala čuti, da se zbira okoli njega nevihta, je Pahl hipoma prenehal s svojimi izleti, zaprl se je v svojo predmestno, malo meščansko hišo in ga ni bilo cele tedne na spregled. Policija ni ho-

tela izvršiti hišne preiskave, ker se je bala, da si uniči delo osmih najpornih let. Začela se je igra potrpežljivosti. Končno, po šestih tednih je stopil Pahl prvič iz svojega stanovanja in je počasi odšel v neko trgovino, da si nakupi nekaj stvari. Ko je odhajal, ni slutil, da sta stopila za njim dva častljiva gospoda v isto trgovino s prav posebno funkcijo in da sta pri pregledu bankovca, ki ga je ostavil trgovcu, dobila zadnji, odločilni dokaz v roke. Vendar je policija počakala za aretacijo do drugega jutra, ko je stopil Pahl na vse zgodaj drugič na ulico. Na balkonu je stala njegova žena, ki je videla, kako se je zrušila nad možem usoda. Uradniki so planili v hišo, tri stopnice navzgor, zaklenjena vrata. Ko so jih podrli, jim je udaril v obraz dušec oblak dima, na ognjišču je gorel ogenj z velikimi plameni, ob njem je stala neznatna žena v katunastem krilu in je z ožganimi rokami skušala predati plamenu zadnje šope bankovcev. Ponarejeni milijoni so zgoreli, a kar je ostalo, zadostuje popolnoma za nekoliko let ječe. In v stanovanju so našli vse priprave, s katerimi je največji ponarejevalec denarja naših dni skoraj desetletje delal ne precejšnjo škodo državi in ljudem pod krinko neškodljivega umetnika...

ZAMORSKI MOŽGANI

Britski Medical Journal priobčuje zanimive podatke o možganih zamorskih domačinov v britski koloniji Kenya. Ti zamorci so duševno precej visoko stoječi in lahko veljajo za tipične predstavnike zamorskega plemena sploh.

Kakor znano merijo možgani Evropeev povprečno 1490 kub. cm., možgani Avstralcev pa 1150 kub. cm., zamorci iz Kenye stoje s svojimi 1310 kub. cm. torej v sredi in bi morali tudi po inteligenci zavzemati to mesto, če bi bilo res, da je inteligentna stopnja odvisna samo od velikosti možganov, kar pa ova znanost zavrača. Bolj nego od velikosti je po njej duševnost kakšnega človeka odvisna od strukture možganov in od sestave možganske mase. Mikroskopske preiskave so pokazale, da sestoji tako imenovana siva možganska skorja iz treh plasti. Najnižja je sedež nagonov, srednja občutkov, najvišja pa volje in razuma ter drugih najvišjih duševnih sposobnosti. Preiskava zamorskih možganov pa je ugotovila, da je pri teh spodnja plast za 6 odstotkov obsejnejša nego pri Evropejcih, obe višji pa sta za 9 odstotkov manjši. Poleg tega je število velikih živčnih stanic (piramidalnih stanic) v zamorskih možganih veliko manjše, število malih stanic pa veliko večje.

Seveda se kažejo individualne razlike med posameznimi možgani, a dr. Gordon, ki je vodil to raziskovanje, pravi, da se je komaj 6

odstotkov vseh preiskanih zamorskih možganov približevalo evropskemu povprečju, niti eni pa niso to povprečje presegali. Dr. Sequeira, ki poroča o tem, izvaja iz Gordonovih podatkov, da bi vsak poskus vzgajati zamorce po evropskem vzoru samo škodoval, kakor bi škodovalo zaostalim otrokom, če bi jih vzgajali po načelih, ki veljajo za normalne otroke.

DRAMA NA MORJU

Iz Pariza poročajo o sledečem dogodku, ki se je zgodil ob alžirski obali v severni Afriki: Na grški parnik 'Sappho' se je vtihotopil 26-letni Jurij Manakrovič, da bi brez potnih stroškov prišel v Oran. Na ladji pa so ga čez nekaj časa odkrili in ga brez usmiljenja vrgli v morje. Podrobnosti so sledeče:

Manakrovič, ki je bil v tujini brez dela in brez denarja, je hotel priti v Oran, kjer ima prijatelja, ki je kot trgovec dovolj premožen, da bi mu pomagal. Ker ni imel denarja, se je skrivaj vtihotopil na parnik in se skril v skladišču. Mož pa ni računal s tem, da je treba tudi jesti in piti. S seboj ni imel skoraj nobenega živeža in je dva dni tičal v svojem skrivališču brez hrane. Lakota ga je silno mučila, vendar se je premagal in še dva dni vztrajal brez hrane. Končno je bila lakota prehlada in je odšel na krov v upanju, da ga bodo sicer prepleli, da mu pa bodo dali tudi jesti. Pa se je kruto varal. Prvi ga je zagledal ladijski kuhar, ki je planil nanj s kuhinjskim nožem. Čisto gotovo bi ga bil zaklal, ko bi ni bil priskočil neki mornar in ga rešil. V tem so pa pridrli drugi mornarji, ki so nesrečnega Manakroviča enostavno zgrabili in ga vrgli v morje.

Parnik je tedaj plul kakih 10 km od suhe zemlje. V tej razdalji je bil od rta de Garde, na katerem je svetilnik. Na svetilniku sta opravljala službo čuvaj Siano in njegov pomočnik Reffes. Prav v tistem hipu, ko se je na grškem parniku dogajala ta žalostna zgodba, sta s svetilnika oba čuvaja s daljnogledom opazovala parnik. Ker razdalja ni bila prevelika, sta lahko točno ugotovila, kako se parnik suče. Naenkrat sta opazila, da se je parnik ustavil in se tako rekoč na mestu obrnil. Za čela sta natančneje opazovati in sta videla v morju ki ni bilo vidno, nekega moža boriti se z valovi. Šele sedaj sta razumela, zakaj se je parnik ustavil in se obrnil v smeri, ki nikakor ni bila drugače razumljiva. Očividno je bilo, da je parnik hotel moža, ki se je boril z valovi, dobiti predse, da bi bolj gotovo utonil. Zdi pa se, da so se na parniku prepričali, da je Manakrovič že utonil, ker se je ladja potem takoj obrnila v svojo smer in odplula. Siano je med tem opazoval nesrečnika; Reffes pa je planil v motorni čoln in hitel na pomoč. Čeprav je bil Manakrovič ves sestradan, se je vendarle s čudovito silo boril za svoje življenje ter je neprestano klical na pomoč. Šele čez eno uro je bil Reffes s svojim čolnom pri Manakroviču in ga rešil. Prepeljal ga je v svetilnik, kjer se je pokrepčal in prenočil. Drug dan so ga oddali v mestno bolnišnico v Bonne. Istočasno pa je svetilnikov čuvaj ogradil oblastem brezsrčnega grškega kapitana.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

SHIPPING NEWS

28. Junija:

Conte Grande v Genova

Leviathan v Cherbourg

29. Junija:

Paris v Havre

Aquitania v Cherbourg

30. Junija:

Champlain (NOVI) v Havre

General von Steuben v Bremen

1. Julija:

Olympic v Cherbourg

Europa v Cherbourg in Bremen

Lancastria v Cherbourg

Westernland v Havre

Deutschland v Cherbourg in Hambu.

2. Julija:

Rotterdam v Boulogne sur Mer

3. Julija:

Cleveland v Cherbourg in Hamburg

6. Julija:

President Harding v Cherbourg

7. Julija:

Saturnia v Trst

Peregrina v Cherbourg

New York v Cherbourg in Hamburg

Dresden v Cherbourg in Bremen

8. Julija:

Majestic v Cherbourg

Lapland v Havre

9. Julija:

Be de France v Havre

Bremen v Cherbourg in v Bremen

Veendam v Boulogne sur Mer

12. Julija:

Rochambeau v Vigo in Havre

14. Julija:

Albert Ballin v Cherbourg in Hamburg

Berlin v Cherbourg in Bremen

16. Julija:

Aquitania v Cherbourg

Homerie v Cherbourg

Lafayette v Havre

France v Havre

Columbus v Cherbourg in Bremen

Milwaukee v Cherbourg

Stutendam v Boulogne sur Mer

Conte Biancamano v Genova

19. Julija:

Leviathan v Cherbourg

Europa v Cherbourg in v Bremen

Champlain v Havre

20. Julija:

Pres. Roosevelt v Cherbourg

21. Julija:

Olympic v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg in Hamburg

Stuttgart v Cherbourg in Bremen

22. Julija:

Roma v Genova

Paris v Havre

Belgeland v Havre

23. Julija:

Peregrina v Cherbourg

Volendam v Boulogne sur Mer

28. Julija:

Majestic v Cherbourg

De Grasse v Havre

Deutschland v Cherbourg in Hamburg

Bremen v Cherbourg in v Bremen

29. Julija:

Conte Grande v Genova

Westernland v Havre

30. Julija — 27. Avgusta (opolodne)

LAFAYETTE

16. Julija

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

VSE PARICE

in

LINIJE

ki so

važne za

Slovence

zastopa:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service

1359 Second Ave. New York, N.Y.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa

Naroda", to je naročnino,

dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena

pisma bodo zagotovo dospela na pravi naslov.

Rojaki, vpoštevajte to! S

tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street

New York City

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN

V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!